

Motion till riksdagen 2006/07:Kr291

av Ulf Nilsson m.fl. (fp)

Dag Hammarskjölds Backåkra

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att rädda Dag Hammarskjölds Backåkra.

Motivering

Dag Hammarskjöld är en historiskt betydelsefull person i Sverige och internationellt. Hans namn förknippas med det internationella engagemang som dagens Sverige alltmer bekänner sig till. Han gav rollen som FN:s generalsekretärare en ny auktoritet och utformade FN:s mandat att inrätta en fredsbevarande styrka.

Inför Dag Hammarskjöld-jubileet 2005 undersökte den svenska regeringen var i landet den stora minneshögtiden bäst kunde firas. Beslutet blev att förlägga festligheterna med många internationella gäster till en uppbyggd scen på den vackra heden utanför Dag Hammarskjölds fyråriga gård Backåkra i södra Skåne.

Backåkra var vid Dag Hammarskjölds död hans enda fasta egendom i Sverige. I testamentet förordnades att Backåkra skulle tillhöra Svenska Turistföreningen (STF), som där bl.a. har rätt att ordna vissa sammankomster. Bostadslängan skulle enligt testamentet få disponeras av Svenska Akademien under två sommarmånader. Övriga delar av Backåkra är i dag inredda som ett museum över Dag Hammarskjöld. I en stor samlingshall finns utställnings-skärmar och montrar. Två rum är inredda med Dag Hammarskjölds privata tillhörigheter som fanns i hans lägenhet på Manhattan, och hans privata arbetsrum är återskapat.

Museet liksom byggnaden sköts och bekostas av STF. Det är öppet varje dag under sommaren. Själva museet är inte särskilt påkostat. Ingenting av modern museiteknik används. Endast svensk text finns på skärmarna, vilket är beklagligt med tanke på internationella besökare. Enstaka publika arrange-

Fel! Okänt namn på

mang ordnas dock i samlingsalen eller ute på gården i en vacker miljö. Till exempel har FN-föreningen Ystad/Österlen varje sommar sedan 1978 haft ett flertal offentliga föreläsningar i olika internationella ämnen, bl.a. i samarbete med UD.

Dag Hammarskjölds gård verkar nu bli för dyr för STF. Museiverksamheten och underhållet av byggnaderna orsakar STF stora ekonomiska uppoffringar, som organisationen i längden har svårt att klara av. Svenska Akademien har gett enstaka bidrag. Inför Dag Hammarskjöld-jubileet i fjol satsade regeringen 1 miljon kronor, som dock bara räckte till en upprustning av det allra viktigaste. Under det gångna året har de bristande resurserna lett till att STF fört diskussioner om att sälja ut vissa av museets konstföremål. Om detta blir verklighet försvinner möjligheten att i museiform ge en helhetsbild av människan Dag Hammarskjöld.

För några år sedan gjordes en konsultutredning som undersökte alternativa användningar och finansieringsformer. Bland annat diskuterades att Backåkra skulle bli en plats för möten, diskussioner och representation för FN, UD, Lunds universitet och näringslivet. Man undersökte också möjligheten till sponsring från näringslivet. Resultatet blev negativt. Så länge en verksamhet inte har bастrygghet för åtminstone några år framåt, brukar det vara mycket svårt att intressera sponsorer.

Ett museum över en av den svenska historiens mest betydelsefulla gestalter har inte bara lokalt intresse. Frågan om museets överlevnad är en nationell fråga och handlar om kulturpolitik i stort. Vilket ansvar skall den nationella kulturpolitiken ta för viktiga museers överlevnad? Kulturdepartementet borde utreda vilket ansvar det ska ta för detta och andra museer av nationellt intresse.

Flera svåra och viktiga frågor måste inom den närmaste framtiden besvaras:

- ? Skall Backåkra leva vidare och utvecklas som museum och minnesmärke över Dag Hammarskjöld?
- ? Vilken verksamhet skall i så fall bedrivas på Backåkra?
- ? Kan någon form av statlig finansiering bli aktuell?

Stockholm den 31 oktober 2006

Ulf Nilsson (fp)

Gunnar Andrén (fp)

Torkild Strandberg (fp)